

ชื่อหลักสูตร "เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI"

โดย นางสาวพิลาวัลย์ ทวีศรี
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานธุรการปฏิบัติงาน
หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน Prompt ที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถกำหนดคำสั่งที่ชัดเจน มีบริบท และมีรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้ AI สร้างผลลัพธ์ได้ตรงตามความต้องการ
๒. เพื่อให้รู้จักและสามารถเลือกใช้เครื่องมือ AI ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านการสร้างข้อความ (Text AI) การสร้างรูปภาพ (Image AI) และการสร้างวิดีโอ (Video AI)
๓. เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ AI ในการปฏิบัติงาน ให้สามารถนำ AI มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การผลิตสื่อ และการสื่อสารภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อส่งเสริมการใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม โดยตระหนักถึงการตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล การเคารพลิขสิทธิ์ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

สรุปรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร

ปัจจุบันเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะงานด้านเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การสื่อสาร และการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ การเรียนรู้หลักการเขียน Prompt หรือคำสั่งสำหรับ AI จึงเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสื่อสารกับ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ และสามารถนำ AI มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

AI Prompt Engineering คืออะไร

AI Prompt Engineering คือ กระบวนการออกแบบและเขียนคำสั่ง (Prompt) เพื่อสื่อสารกับระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ให้สามารถเข้าใจความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และสร้างผลลัพธ์ที่ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด โดย Prompt เปรียบเสมือน "คำสั่ง" หรือ "แนวทาง" ที่ใช้กำหนดให้ AI ปฏิบัติงานตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อความ การวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างรูปภาพ หรือการสร้างวิดีโอ

การเขียน Prompt ที่มีประสิทธิภาพไม่ได้เป็นเพียงการตั้งคำถามเท่านั้น แต่ต้องอาศัยการระบุรายละเอียดและเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ครบถ้วน เพื่อช่วยให้ AI เข้าใจบริบทของงานและสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

หลักการพื้นฐานของ AI Prompt Engineering ๔ ประการ ดังนี้

๑. ความชัดเจน (Clarity) คำสั่งควรมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง บอกสิ่งที่ต้องการให้ AI ดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา เพื่อหลีกเลี่ยงความกำกวม และช่วยให้ AI สร้างผลลัพธ์ได้ตรงตามความต้องการ
๒. บริบท (Context) ควรให้ข้อมูลหรือรายละเอียดเพิ่มเติมที่จำเป็น เช่น วัตถุประสงค์ของงาน กลุ่มเป้าหมาย หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ AI เข้าใจภาพรวมและสามารถสร้างคำตอบหรือผลงานได้เหมาะสมกับบริบทนั้น

๓. รูปแบบ (Format) ควรกำหนดรูปแบบของผลลัพธ์ที่ต้องการให้ชัดเจน เช่น ต้องการให้สรุปเป็นหัวข้อ จัดทำเป็นรายงาน ตาราง บทความ ข่าวประชาสัมพันธ์ หรือเขียนเป็นโค้ด ทั้งนี้เพื่อให้ผลลัพธ์ตรงกับลักษณะงานที่ต้องนำไปใช้งาน

๔. การทดลองและปรับปรุง (Iteration) การเขียน Prompt เป็นกระบวนการที่สามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ใช้งานควรทดลองปรับเปลี่ยนข้อความหรือรายละเอียดของ Prompt หลายครั้งเพื่อให้ AI เรียนรู้ความต้องการและสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการมากที่สุด

เทคนิคการเขียน Prompt ที่มีประสิทธิภาพ

การเขียน Prompt ที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- ระบุวัตถุประสงค์ของงานให้ชัดเจน
- กำหนดบทบาทให้ AI เช่น นักเขียน นักวิเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือครูผู้สอน
- ระบุรูปแบบของผลลัพธ์ที่ต้องการ เช่น รายงาน ข่าว อินโฟกราฟิก หรือสคริปต์วิดีโอ
- กำหนดระดับภาษา น้ำเสียง และกลุ่มเป้าหมาย
- ระบุเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น จำนวนหน้า จำนวนคำ รูปแบบไฟล์ หรือข้อห้ามต่าง ๆ

นอกจากนี้ ผู้ใช้งานควรทดลองปรับแก้ Prompt หลายครั้ง (Prompt Iteration) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญในการใช้งาน AI อย่างมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือ AI ด้านข้อความ

เครื่องมือ AI ด้านข้อความ (AI Text Generation) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้โมเดลภาษาขนาดใหญ่ (Large Language Model: LLM) เพื่อสร้าง วิเคราะห์ สรุป และเรียบเรียงข้อความตามคำสั่งของผู้ใช้งาน โดยสามารถทำงานได้อย่างหลากหลาย เช่น การเขียนบทความ รายงาน หนังสือราชการ การสรุปเอกสาร การแปลภาษา รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้ใช้งานควรเลือกใช้ AI เป็น "ผู้ช่วย" มากกว่าการให้ AI ทำงานแทนทั้งหมด จึงควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แก้ไขภาษา และเพิ่มเติมรายละเอียดที่เป็นข้อเท็จจริงก่อนนำไปเผยแพร่หรือใช้งานจริง ตัวอย่างการประยุกต์ใช้

- เขียนข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรม
- สรุปรายงานการประชุม
- ร่างหนังสือราชการ
- เขียนบทความเผยแพร่ความรู้
- สร้างสคริปต์และบทพูด
- แปลภาษาและเรียบเรียงภาษา
- ระดมความคิด (Brainstorming)
- สรุปเอกสารขนาดยาวให้เหลือประเด็นสำคัญ

สำหรับการใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพ ควรกำหนดรายละเอียดของ Prompt เช่น บทบาทของ AI กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบผลลัพธ์ จำนวนคำ และระดับภาษาที่ต้องการ เพื่อให้ AI สามารถสร้างข้อความได้ตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด

เครื่องมือ AI ด้านรูปภาพ

เครื่องมือ AI ด้านรูปภาพ (AI Image Generation) เป็นเทคโนโลยีที่สามารถสร้างภาพจากข้อความ (Text-to-Image) โดยอาศัยคำอธิบายหรือ Prompt ของผู้ใช้งาน ทำให้สามารถสร้างภาพใหม่ได้โดยไม่ต้องถ่ายภาพจริงหรือออกแบบตั้งแต่เริ่มต้น

ผู้ใช้งานสามารถกำหนดรายละเอียดของภาพได้ เช่น

- ลักษณะตัวละคร
- ฉากและสถานที่
- สีและโทนภาพ
- มุมกล้อง
- สไตล์ของภาพ เช่น ภาพสมจริง ภาพการ์ตูน ภาพสามมิติ หรือภาพอินโฟกราฟิก
- ขนาดของภาพและอัตราส่วน

นอกจากนี้ AI ยังสามารถช่วยแก้ไขภาพเดิม เช่น ลบวัตถุ เปลี่ยนพื้นหลัง เพิ่มความคมชัด ขยายภาพ หรือปรับแต่งสีให้เหมาะสมกับการนำไปใช้งาน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในหน่วยงานราชการ

- ออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์
- สร้างอินโฟกราฟิกเผยแพร่ความรู้
- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์
- ผลิตสื่อสำหรับ Facebook และเว็บไซต์

อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้งานควรตรวจสอบความถูกต้องของภาพก่อนเผยแพร่ และคำนึงถึงลิขสิทธิ์ จริยธรรม และความเหมาะสมของการใช้ AI ในการสร้างสื่อ

เครื่องมือ AI ด้านวิดีโอ

ปัจจุบัน AI สามารถช่วยสร้างและพัฒนางานด้านวิดีโอได้ครบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนความคิด การเขียนสคริปต์ การสร้างภาพ การสร้างเสียงพากย์ การสร้างคำบรรยาย ไปจนถึงการตัดต่อวิดีโออัตโนมัติ ส่งผลให้การผลิตสื่อมีความรวดเร็วและมีต้นทุนลดลง

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ AI กับการผลิตวิดีโอ ดังนี้

- สร้าง Storyboard จากข้อความ
- เขียนบทพูดอัตโนมัติ
- สร้างเสียงพากย์หลายภาษา
- สร้างวิดีโอจากข้อความหรือภาพนิ่ง
- ปรับคุณภาพเสียงและภาพ

เครื่องมือเหล่านี้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีความเชี่ยวชาญด้านการตัดต่อวิดีโอ สามารถผลิตสื่อที่มีคุณภาพได้ภายในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้ ผู้ใช้งานควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหา และลิขสิทธิ์ของสื่อประกอบทุกครั้งก่อนนำเผยแพร่ เพื่อให้การใช้ AI เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

๑. ต่อตนเอง

๑.๑ ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของ Prompt Engineering และการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างถูกต้อง

๑.๒ สามารถเขียน Prompt ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ AI สร้างผลลัพธ์ที่ตรงตามความต้องการมากขึ้น

๑.๓ มีความรู้ในการเลือกใช้เครื่องมือ AI ด้านข้อความ รูปภาพ และวิดีโอ ให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน

๑.๔ ตระหนักถึงการใช้ AI อย่างมีจริยธรรม โดยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและนำผลลัพธ์ไปใช้งานได้อย่างเหมาะสม

๒. ต่อองค์กร

๒.๑ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำเอกสาร รายงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

๒.๒ สนับสนุนการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงาน ช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงาน พร้อมทั้งเพิ่มคุณภาพของผลงาน

๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลและประชาสัมพันธ์ภารกิจของหน่วยงานให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็วและน่าสนใจยิ่งขึ้น

๓. ต่อสาธารณะ

๓.๑ ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจง่าย ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย

๓.๒ ช่วยเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์การให้บริการของภาครัฐในรูปแบบที่เข้าถึงประชาชนได้สะดวกยิ่งขึ้น

๓.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการให้บริการภาครัฐให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตร "เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI" สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรีได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดระยะเวลาในการจัดทำเอกสาร และยกระดับคุณภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ดังนี้

๑. การจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์และสื่อเผยแพร่

ใช้ AI ช่วยร่างข่าวประชาสัมพันธ์ สรุปกิจกรรม และเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความถูกต้อง กระชับ และเหมาะสมกับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน

๒. การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์

ประยุกต์ใช้ AI ในการสร้างภาพประกอบ อินโฟกราฟิก สคริปต์วิดีโอ และแนวคิดในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สื่อมีความน่าสนใจ เข้าถึงประชาชนได้ง่าย และสื่อสารข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การจัดทำเอกสารราชการและรายงาน

นำ AI มาช่วยจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน สรุปการประชุม หนังสือราชการ และเอกสารต่าง ๆ โดยช่วยเรียบเรียงภาษา จัดลำดับเนื้อหา และตรวจสอบความสมบูรณ์ของเอกสารก่อนนำเสนอ

๔. การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน

ใช้ AI เป็นผู้ช่วยในการค้นคว้าข้อมูล สรุปองค์ความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอแนวทางในการปฏิบัติงาน ช่วยลดระยะเวลาการดำเนินงาน และเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงานประจำ

๕. การถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในหน่วยงาน

สามารถนำความรู้ด้าน Prompt Engineering ไปเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรภายในหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ AI ในการปฏิบัติงานร่วมกัน และสนับสนุนการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัล (Digital Government)

แหล่งที่มา

หลักสูตร : "เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI"

วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ : อาจารย์สุนันต์ จิรพัฒน์พร

หน่วยงานที่จัดอบรม : สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA)

รูปแบบหลักสูตร : หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning)

ช่วงเวลาการฝึกอบรม : ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙